

Obsah

Úvod	5
Komunikační pojetí výuky předmětu český jazyk	7
DIDAKTICKÁ ŘEŠENÍ OBSAHU VYUČOVÁNÍ	
I. GRAMATIKA A PRAVOPIS	13
Úvod	13
Hláskosloví	13
<i>Hlavní ortoepické zásady .....</i>	<i>15</i>
Pravopis	17
Písmena a jejich psaní	17
Didaktika pravopisu	19
Vytváření pravopisné dovednosti	20
Pravopisné jevy a pravopisná cvičení	22
<i>Psaní grafémů .....</i>	<i>22</i>
<i>Oddělené psaní grafických slov .....</i>	<i>23</i>
<i>i/y po pravopisně tvrdých a pravopisně měkkých souhláskách .....</i>	<i>24</i>
<i>Háček turista .....</i>	<i>25</i>
<i>Křížky a kolečka .....</i>	<i>26</i>
<i>Skupina mě/mně .....</i>	<i>27</i>
<i>Důsledky neutralizace a spodoby .....</i>	<i>28</i>
<i>Vyjmenovaná slova .....</i>	<i>28</i>
<i>Metoda slovotvorných hnízd .....</i>	<i>30</i>
<i>Zdvojené souhlásky .....</i>	<i>33</i>
<i>Předpony s-, z-, vz- a předložky s, z .....</i>	<i>34</i>
<i>Koncovky skloňovaných podstatných jmen .....</i>	<i>34</i>
<i>Koncovky skloňovaných přídavných jmen přivlastňovacích .....</i>	<i>35</i>
<i>Shoda přísudku s podmětem .....</i>	<i>36</i>
<i>Grafika přímé řeči .....</i>	<i>37</i>
Diktáty a korektury	37
Lexikologie	45
Slovo a jeho význam	45
Stavba slova a slovotvorba	53
Morfologie	56
Slovní druhy	56
Didaktická problematika jmenných kategorií	58
<i>Práce se vzory podstatných jmen .....</i>	<i>61</i>
Didaktická problematika slovesných kategorií	62
<i>Slovesné tvary jednoduché a složené .....</i>	<i>66</i>
Skladba (syntax)	67
Začínáme větou	67
Druhy vět podle postoje mluvčího ke skutečnosti	69
Shrnutí	75

Komunikační funkce výpovědi jako učivo na 1. stupni ZŠ	76
Propedeutika k výuce mluvních aktů	78
Věta, souvětí, větný celek	80
Skladební dvojice	81
Stavba věty	84
Věta, nebo souvětí?	86
Syntaktické vztahy.....	89
II. TEXT A KOMUNIKAČNÍ SITUACE V KOMUNIKAČNÍCH SFÉRÁCH.....	91
Komunikační sféry	91
Sféra běžné každodenní komunikace.....	92
Sféra odborné komunikace.....	93
Sféra mediální a reklamní komunikace	94
Sféra institucionální komunikace	94
Sféra zážitkové a expresivní komunikace	95
Komunikační nauka o českém jazyku.....	95
Vyučovací obsah v komunikátech jednotlivých komunikačních sfér	110
Příklady řešení vyučovacího obsahu v rámci jednotlivých komunikačních sfér.....	111
<i>Sféra běžné každodenní komunikace.....</i>	<i>111</i>
<i>Sféra odborné komunikace .....</i>	<i>116</i>
<i>Sféra mediální a reklamní komunikace.....</i>	<i>121</i>
<i>Sféra institucionální komunikace.....</i>	<i>125</i>
<i>Sféra zážitkové a expresivní komunikace .....</i>	<i>127</i>
Příklady řešení vyučovacího obsahu na jednom tématu procházejícím všemi komunikačními sférami a komunikačními dovednostmi	135
Téma: POŠTA	135
<i>Sféra běžné každodenní komunikace.....</i>	<i>135</i>
<i>Sféra odborné komunikace .....</i>	<i>139</i>
<i>Sféra mediální a reklamní komunikace.....</i>	<i>145</i>
<i>Sféra institucionální komunikace.....</i>	<i>148</i>
<i>Sféra zážitkové a expresivní komunikace .....</i>	<i>149</i>
<i>Komunikační dovednost Čtení.....</i>	<i>152</i>
<i>Komunikační dovednost Mluvení .....</i>	<i>154</i>
<i>Komunikační dovednost Naslouchání .....</i>	<i>155</i>
<i>Komunikační dovednost Psaní.....</i>	<i>155</i>
Závěr	159
Literatura.....	161
Rejstřík	167
Přílohy.....	169
Plánování práce v jazykovém vyučování	169
Organizace jazykového vyučování - vyučovací hodina	169
Příprava na hodinu	169
Vyučovací metody v českém jazyce.....	170
Metody cvičení	171